

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115204614
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6115204614.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o mal. deti W., W., nar. XX. XX. XXXX a U., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, deti matky O. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. N., O. X, t. č. bytom N. N., G.Á. XX a otca L. U. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., C. XXX, o zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

Súd s c h v a ľ u j e dohodu rodičov v tomto znení:

Maloleté deti W., W., nar. XX. XX. XXXX a U., nar. XX. XX. XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec sa z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletých detí W., W., nar. 20. 08. 2005 výživným vo výške 110 Eur mesačne a U., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 100 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi W., W., nar. XX. XX. XXXX a U., nar. XX. XX. XXXX:

1/ každý párný týždeň v roku od piatku 16.30 h do nedele 17.00 h,

2/ každý rok počas letných prázdnin od 16.07. o 16.30 h do 31.07. o 17.00 h a od 16.08. o 16.30 h do 31.08. o 17.00 h,

3/ každý párný rok počas veľkonočných prázdnin od stredy 16.30 h do pondelka 17.00 h,

4/ každý nepárny rok počas jarných prázdnin od piatku pred začiatkom jarných prázdnin od 16.30 h do piatku na konci jarných prázdnin 17.00 h,

5/ počas zimných prázdnin každý párný rok od 23.12. o 16.30 h do 30.12. o 17.00 h a každý nepárny rok od 30.12. o 16.30 h do 06.01. o 17.00 h.

Otec je o p r á v n e n ý v stanovené dni a hodiny maloleté deti pred vchodom do obytného domu matky prevziať a p o v i n ť v stanovené dni a hodiny matke detí pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

Matka je p o v i n ť a deti na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletými deťmi umožniť.

Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/135/2011-34 zo dňa 10. 10. 2011 vo výroku o výchove maloletých detí a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 34P/142/2012-29 zo dňa 04. 10. 2012 vo výroku o výžive maloletých detí W., W. a U..

o d ô v o d n e n i e :

Matka návrhom podaným dňa 10. 03. 2015 sa domáhala zmeny výchovného prostredia podľa § 26 Zákona o rodine tak, že maloleté deti sa zveria do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená maloleté deti zastupovať, spravovať ich majetok, otec bude povinný prispievať na výživu mal. W. výživným vo výške 140 Eur mesačne a U. výživným vo výške 120 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia a zároveň úpravy styku otca s mal. deťmi na každý týždeň počas stredy v čase od 15.00 h do 19.00 h, každý párný týždeň od piatku 17.00 h do nedele 17.00 h, počas letných prázdnin prvý a druhý týždeň v mesiaci júl a druhý a tretí týždeň v mesiaci august, počas veľkonočných sviatkov každý párný rok od štvrtka 17.00 h do soboty 17.00 h, každý nepárný rok počas veľkonočných sviatkov od soboty 17.00 h do pondelka 17.00 h, počas vianočných sviatkov každý párný rok od 29.12. od 17.00 h do 02.01. do 17.00 h a každý nepárný rok od 23.12. od 17.00 h do 27.12. do 17.00 h. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností došlo k výraznej zmene pomerov. Mal. W. má v súčasnej dobe 9,5 roka a mal. U. 7 rokov. Mal. deti majú s otcom veľmi dobrý vzťah, rozumejú si a otca rešpektujú. Ako rodičia sa snažia zabezpečiť, aby mal. deti neboli v dôsledku ich rozchodu nepriaznivo zasiahnuté a dbajú na to, aby sa deti zdravo fyzicky a psychicky vyvíjali. Ako matka nemá záujem na tom, aby bol vzťah otca s mal. deťmi zhoršený. Jej cieľom ani nie je obmedzovať stretávanie sa otca s deťmi, avšak striedavú starostlivosť oboch rodičov považuje za nevyhovujúcu. Od rozvodu manželstva sa otec presťahoval do Ľ., kde žije v rodinnom dome s partnerkou, s ktorou sa starajú a vychovávajú spoločného syna. Okrem toho má otcova partnerka z predchádzajúceho vzťahu 2 mal. deti, s ktorými sa v roku 2013 presťahovali z trnavského kraja do Ľ., kde začali spolu bývať. Mal. W. a mal. U. si spočiatku rozumeli a snažili sa s deťmi partnerky otca vychádzať, avšak v súčasnej dobe medzi nimi často dochádza k hádkam a roztržkám, čo sa prejavilo aj v tom, že mal. W. prejavila túžbu po zmene stretávania sa s otcom. Problém nie je v tom, že by mal. W. stratila záujem o stretávanie sa s otcom, práve naopak, s otcom majú pekný vzťah. Maloletá je však na svoj vek veľmi vyspelá, čo sa prejavilo nielen po psychickej a duševnej stránke (kedy je vnímavejšia, všíma si problémy dospelých, hádky otca s jeho partnerkou), ale aj po fyzickej stránke. Z hľadiska fyzickej stránky sa maloletá častejšie obracia na ňu ako matku a ženu. S partnerkou otca si až tak veľmi dobre nerozumie, nezdôveruje sa jej. Partnerka otca sa mal. W. a U. nevenuje. Voľný čas s nimi trávi iba otec, spoločný program s deťmi otcovej partnerky nemajú. Výchovný prístup je odlišný, čo sa začína prejavovať vo výchovných problémoch, ktoré vníma ako podstatné a považuje ich za významné pre zdravý vývoj a vývin mal. detí. Otec vo výchove mal. detí je menej prísny, dôrazný. V príprave do školy sa mal. deťom dôrazne nevenuje, dovolí im uprednostňovať zábavu a hry pred školskými povinnosťami a domácimi úlohami, čo vzhľadom na vek detí nepovažuje za dobrý a správny prístup. Svoj názor na výchovu a prípravu detí uviedla aj pred otcom, ktorý však žiadnym spôsobom neprispel k náprave stavu.

Dňa 11. 05. 2015 otec súdu doručil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že po zvážení prania mal. detí a matky pristúpil na alternatívu výhradnej starostlivosti v rodinnom prostredí matky, čo však si myslí, že nie je pre deti najlepšie. V súvislosti s určením výživného navrhol sumu 100 Eur mesačne na mal. W. a 60 Eur mesačne na mal. U. a neupravenia jeho styku s mal. deťmi, ale ponechania ho na vzájomnej dohode rodičov.

Na pojednávaní rodičia navrhli súdu schváliť rodičovskú dohodu tak, že mal. deti sa zveria do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. W. výživným vo výške 110 Eur mesačne a U. výživným vo výške 100 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia a zároveň úpravy styku otca s mal. deťmi:

1/ každý párný týždeň v roku od piatku 16.30 h do nedele 17.00 h,

2/ každý rok počas letných prázdnin od 16.07. o 16.30 h do 31.07. o 17.00 h a od 16.08. o 16.30 h do 31.08. o 17.00 h,

3/ každý páry rok počas veľkonočných prázdnin od stredy 16.30 h do pondelka 17.00 h,

4/ každý nepárny rok počas jarných prázdnin od piatku pred začiatkom jarných prázdnin od 16.30 h do piatku na konci jarných prázdnin 17.00 h,

5/ počas zimných prázdnin každý páry rok od 23.12. o 16.30 h do 30.12. o 17.00 h a každý nepárny rok od 30.12. o 16.30 h do 06.01. o 17.00 h s tým, že miestom prevzatia a odovzdania detí rodičmi bude vchod do obytného domu matky.

Matka vo výpovedi uviedla, že mal. deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Na čas po rozvode boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizovala v týždenných intervaloch. Od 10. 03. 2015 sa deti zdržiavajú v jej domácnosti nepretržite. Od tohto obdobia zabezpečuje starostlivosť o deti, ktorú zvláda, výchovné problémy s deťmi nemá, deti ju rešpektujú. Mal. deti sú v jej domácnosti na základe toho, že otec jej uviedol, že si to má spolu s deťmi vyskúšať. Odchodu detí do jej domácnosti predchádzalo vyjadrovanie detí o tom, čo sa deje v domácnosti otca. Mal. W. sa viackrát detským spôsobom pýtala, či podala už žiadosť. Keďže chcela vedieť, či ju deti neklamú, spolu s otcom a deťmi sa rozprávala. Po rozhovore jej otec navrhol, aby deti boli u nej, čo neodmietla. Mal. deti majú veľmi dobrý vzťah k nej ako aj k otcovi, oboch ich ľúbia. Ako rodičia fungujú, komunikujú, nezaťahujú deti do ich sporov, ak vzniknú. Deti žiadneho z nich neodmietajú. Otec od nej požaduje informácie o deťoch, ktoré mu poskytuje. Od doby, ako sa deti nachádzajú v jej domácnosti, otec o ne prejavil záujem tým, že im sľúbil, že počas víkendu budú spolu, čo sa neuskutočnilo. Za celé obdobie sa otec s deťmi stretol 1-krát a to v máji od piatku do nedele. Deti sa od otca vrátili fyzicky, psychicky v poriadku, na nič sa nesťažovali. Jej domácnosť deti poznajú. Pre ich výchovu má vytvorené vhodné bytové podmienky. Toho času sa snaží o väčšie bývanie. V domácnosti žije s partnerom a ich spoločnou dcérou, ku ktorým majú deti veľmi dobrý vzťah. Deti sa dožadujú kontaktu s otcom, chcú sa stretávať. Mal. W. otcovi telefonuje. Mal. W. má t. č. 9,5 roka, navštevuje 4. ročník ZŠ. Do školy chodí pešo, stravuje sa v škole, stravné je 25 Eur. V rámci školy navštevuje školský klub za mesačný poplatok 8 Eur. V škole a mimo školy nemá žiadny platený a neplatený krúžok. Maloletá je sledovaná v kožnej ambulancii, s čím zvýšené výdavky spojené nie sú. So školou má maloletá absolvovať školu v prírode, ktorú zaplatil otec. Maloletej do školy uhrádzala triedny fond 10 Eur a do družiny zakupovala hygienické, písacie potreby na polroka v hodnote 10 Eur. So školou mala maloletá jednu exkurziu za poplatok 3 Eur. Maloletej mesačne poskytuje vreckové 5 Eur, za jej mobilný telefón uhrádza v priemere 8 - 10 Eur. Mal. U. má 7 rokov, navštevuje 1. ročník ZŠ, do ktorej chodí pešo, stravuje sa v škole, stravné je mesačne 25 Eur. V rámci školy navštevuje školský klub za mesačný poplatok 8 Eur. V škole má neplatený basketbalový krúžok. Iné krúžky nemá. Toho času je maloletý už len sledovaný v kožnej ambulancii, s jej návštevou zvýšené výdavky nie sú spojené. Maloletému do školy uhrádzala rovnaké poplatky ako maloletej W.. Spolu s mal. deťmi býva v 3-izbovom byte, ktorého vlastníkom je jej partner. Mesačné výdavky na bývanie uhrádza jej partner a spočívajú v nájomnom vo výške 132 Eur, elektrike 43 alebo 45 Eur, káblovej televízie, internetu, pevnej linke za 40 - 45 Eur. Sama má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. Z. N., nar. XX. XX. XXXX, ktorá navštevuje detské jasle, do ktorých sa uhrádza mesačný poplatok 230 Eur a denne stravné 2,80 Eur. Maloletá je zdravá. Inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Jej partner je zamestnaný ako veliteľ zmeny v ÚVV a ÚVTOS a dosahuje mesačný príjem okolo 1200 Eur netto. Dlhy u rodiny, známych nemá. Spláca kúpnu cenu osobného motorového vozidla v 167 Eur mesačných splátkach a spoločnú splátku, ktorú má s otcom mal. detí, na ktorej sa podieľa v 1/2, čo je 160 Eur. Obidvom deťom mesačne uhrádza životné poistenie 22,20 Eur a ročné úrazové poistenie každému zvlášť 51,80 Eur. Sama je vlastníkom 3-izbového bytu, ktorý neužíva, prenajíma ho za nájom vo výške 183 Eur, z ktorého nemá žiadny zisk. Spolu s otcom mal. detí sú vlastníkami pozemku v H.. Vlastní osobné motorové vozidlo Toyota Yaris, rok výroby 2013, ktoré zakúpila vo februári 2015 za kúpnu cenu 6990 Eur. K svojmu príjmu uviedla, že je vo výške 760 Eur netto. Ďalej vo svojej výpovedi k režimu detí uviedla, že počas týždňa vstávajú o 6.30 h, na spánok sa pripravujú o 20.00 h a po 20.20 h idú spať. Na pondelňajšie vyučovanie sa mal. W. pripravuje pravidelne v piatok poobede a mal. U. si urobí časť úloh v piatok a časť v sobotu ráno. Počas víkendu maloletý U. vstáva okolo 6.30 h až 7.00 h a maloletá W. okolo 8.30 h až 9.00 h. Počas víkendov deti chodia spať okolo 21.30 h. Jej pracovná doba je dvojaká, buď od 7.30 h do 15.30 h alebo od 8.00 h do 16.00 h, ktorá jej umožňuje odovzdať deti otcovi v dohodnutom čase.

Otec vo výpovedi žiadal schváliť navrhnutú rodičovskú dohodu. So zmenou výchovného prostredia súhlasil z dôvodu: 1/ že deti a matka sa tak vyjadrili, 2/ je vhodné, aby si vyskúšali túto alternatívu. Otec potvrdil, že mal. deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Na čas po rozvoze boli deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizovala v týždennom intervale a to až do apríla 2015, odkedy sú deti vo výlučnom prostredí matky, na čo dal súhlas. Odchodu detí z jeho domácnosti predchádzalo to, že spolu s matkou sa o zmene výchovného prostredia rozprávali, matka podala návrh, na základe ktorého začali zvažovať, čo by bolo najlepšie a správne. Ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že zo strany matky je o deti riadne postarané, voči starostlivosti matky o deti nemal výhrady. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu mal. detí. Od matky požaduje informácie o deťoch, ktoré sú mu poskytované. Matka mu v stretávaní s deťmi nebráni. Od doby, ako sú deti nepretržite u matky, sa s nimi stretol 1-krát na víkend, okrem toho bol s nimi v telefonickom kontakte 1-2 krát za týždeň. Mal. deti majú k nemu dobrý vzťah a predpokladá, že aj k matke. Žiadneho z nich neodmietajú. Ako rodičia sa navzájom akceptujú, ich komunikácia je bezproblémová. V súčasnosti býva v rodinnom dome, ktorého je výlučným vlastníkom, spolu s partnerkou a jej dvomi mal. deťmi a spoločným synom. Mesačné výdavky na bývanie pozostávajú z poplatku za energiu 80 Eur mesačne, vykurovanie 50 Eur, vodného a stočného 35 Eur mesačne, ktoré uhrádza výlučne sám. Má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti na dcéru N. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorá má 21 rokov, je študentkou vysokej školy a má na ňu určené výživné súdom vo výške 190 Eur a mal. V. W., ktorý má 13 mesiacov, je v celodennej starostlivosti jeho partnerky. Maloletý je sledovaný v neurologickej, urologickej, rehabilitačnej, fyzioterapeutickej, očnej, metabolickej ambulancii. V súvislosti s fyzioterapeutickou ambulanciou sú výdavky vo výške 50 Eur mesačne. Okrem toho celkové výdavky na maloletého sú vo výške 100 Eur mesačne a pozostávajú zo zakupovania drogérie, oblečenia. Inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Dlhy u rodiny, známych nemá. Spláca spoločný hypotekárny úver na pozemok, ktorého sú s matkou podielovými spoluvlastníkmi v 1, t. j. v sume 160 Eur a hypotekárny úver vo výške 420 Eur. Má povolené prečerpanie na účte vo výške 1000 Eur. Sebe mesačne uhrádza poistenie 41 Eur, mal. W. 22 Eur. Svoj príjem vyčíslil na 1520 Eur netto, iný príjem nemá. Jeho partnerka je na rodičovskej dovolenke. Spolu s matkou mal. detí sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v H.. Sám vlastní osobné motorové vozidlo Honda Accord rok výroby 2001, ktoré zakúpil v roku 2013 za kúpnu cenu 6000 Eur. Má pevnú pracovnú dobu, ktorá je od 7.30 h do 15.30 h s tým, že každý nepárny týždeň má službu, musí byť v dosahu.

Kolízny opatrovník uviedol, že v starostlivosti o deti nezistil žiadne nedostatky. S mal. deťmi bol vykonaný pohovor, pri ktorom prejavili vôľu žiť u matky a byť v jej starostlivosti. Rodičmi navrhnutú dohodu uzavretú na pojednávaní doporučil súdu schváliť s odôvodnením, že neodporuje záujmom mal. detí.

Posledná úprava práv a povinností k mal. deťom bola v rámci rozvodového konania rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/135/2011-34 zo dňa 10. 10. 2011, ktorým boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 34P/142/2012-29 zo dňa 04. 10. 2012 bolo naposledy rozhodované o výživnom na mal. deti.

Zo správy zo sociálneho zisťovania (viď č.l. 49) vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu mal. detí.

Z úradných záznamov z pohovoru s mal. deťmi (viď č.l. 51 - 54) vyplýva vôľa mal. W. byť u matky, kde sa cíti príjemnejšie. Maloletá pri pohovore tiež uviedla, že partner matky spolu s matkou sa nehádajú, nekričia po sebe. Otec s partnerkou sa raz veľmi pobili a hádajú sa často a nahlas, keď si myslia, že už spia, čo počuje. Naposledy sa hádali o tom, aby dal otec partnerke mobil, lebo chcela zavolať ich matke, aby jej vynadala za to, čo napísala do návrhu. Otcova partnerka sa vôbec nespráva tak, ako by jej na nich záležalo. U mamy majú režim, u otca chodia spávať aj neskoro večer, čo u mamy nemôžu. Oboch rodičov má však rada, otec by bol dobrý, bolo by najlepšie, keby mama s otcom žili spolu, čo vie však, že nie je možné. Jediný dôvod, prečo nechce byť u otca je jeho partnerka. Sama si nevie predstaviť, že by bola inde ako brat, má ho rada, pomáha mu, aj sa s ním hrá, aj keď je pravda, že sa zvyknú pohádať, tiež maloletého pred dcérou partnerky otca bráni. S otcom by sa chcela stretávať každý druhý víkend a možno 1 deň v týždni, kedy by s ním vybehli na zmrzlinu, do kina. Mal. U. uviedol, že deti partnerky otca nemá rád, nechce, aby v domácnosti otca bola jeho partnerka, ktorú nemá rád. Partnerka otca sa spolu s otcom hádajú, počuje to, hádajú sa napr. o ich spoločnom synovi. Matka so svojim partnerom

sa neháda. Chcel by byť u otca, keby tam nebola jeho partnerka. Najradšej by chcel, aby oco s mamou boli spolu. Najlepšie by to bolo však tak, aby bol 5 dní v týždni u matky a víkendy u otca.

Z potvrdenia zamestnávateľov rodičov vyplýva, že matka dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 799,43 Eur a otec vo výške 1539,95 Eur + mu jedenkrát ročne bolo vyplatené odevné naposledy vo výške 355,10 Eur.

Podľa potvrdenia zamestnávateľa partnera matky jeho príjem predstavuje 1230,01 Eur.

Zo spisu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/75/2014 vyplýva, že na tunajšom súde prebieha konanie o zmenu výchovného prostredia detí partnerky otca. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 32P/75/2014-238 zo dňa 30. 04. 2015 zmenil výchovné prostredie mal. detí tak, že deti zveril do starostlivosti otca a partnerku otca mal. detí W.Y. zaviazal prispievať na výživu výživným vo výške 90 Eur mesačne na dve deti spolu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že partnerka otca mal. detí je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok. V mesiaci november, december 2013 jej bola preplatená dovolenka každý mesiac vo výške podľa jej udania v sume 1000 Eur. V januári 2015 partnerke otca bola preplatená dovolenka v 1, t.j. v sume 500 Eur.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 3,4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 26 Zákona o rodine vyplýva hmotnoprávna podmienka pre zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohode o výkone rodičovských práv a povinností, ktorou je zmena pomerov. Zmena pomerov musí byť závažného charakteru a takej intenzity, že prevažuje nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia mal. detí. Zmena pomerov môže spočívať v rôznych okolnostiach, či už na strane rodiča, u ktorého sa zmenia osobné, majetkové, ekonomické

pomery, ako aj na strane mal. detí, ktoré súčasné výchovné prostredie negatívne ovplyvňuje v ich všestrannom vývoji a vývine. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že mal. deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Na čas po rozvode na základe rodičovskej dohody rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/135/2011-34 zo dňa 10. 10. 2011 boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa realizovala v týždennom intervale podľa vyjadrenia matky do 10. 03. 2015 a podľa vyjadrenia otca do apríla 2015. Od tohto obdobia sú mal. deti nepretržite v domácnosti matky, ktorá výchovu mal. detí zvláda, deti ju rešpektujú, nemá s nimi žiadne výchovné problémy. Deti majú v domácnosti matky stanovený pevný režim. Otec nevzniesol žiadne výhrady voči starostlivosti matky o mal. deti, potvrdil, že zo strany matky je o deti postarané. Sociálnym šetrením v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu mal. detí. Mal. deti jej domácnosť poznajú, keďže každý druhý týždeň boli v jej domácnosti. Matka žije s partnerom a ich spoločným dieťaťom, ku ktorému majú mal. deti vzťah. Mal. deti sú už vo veku, kedy je súd povinný zisťovať ich vôľu a pri svojom rozhodovaní ju náležite brať do úvahy. S mal. deťmi prostredníctvom kolízneho opatrovníka bol vykonaný pohovor, z ktorého vyplynula vôľa detí zotrvať v domácnosti matky, kde sa cítia príjemnejšie. Prostredie u matky zhodnotili ako pokojnejšie, kludnejšie, na rozdiel od domácnosti otca, ktorý žije s partnerkou, ich spoločným dieťaťom a partnerkinými deťmi, s ktorými si mal. deti nerozumejú. V domácnosti otca často krát dochádzalo medzi ním a jeho partnerkou k nezhodám, ktoré mal. deti vzhľadom na svoj vek už evidovali. Otec pri nasťahovaní si do svojej domácnosti partnerku a jej deti nevenoval náležitú pozornosť pripraviť deti na takúto zmenu. Mal. deti si preto k jeho partnerke a jej deťom nevytvorili vzťah. Medzi deťmi otca a jeho partnerky je rivalita. Súd po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že návrh matky bol podaný dôvodne, pretože mal. deti v domácnosti otca nemajú stabilné, pokojné, kludné výchovné prostredie, so stanovením režimu, pravidiel, ktoré mal. deti vzhľadom na svoj vek potrebujú. O tom, že výchovné prostredie v domácnosti otca nie je priaznivým prostredím pre všestranný vývoj mal. detí svedčí aj konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/75/2014, v ktorom súd zmenil výchovné prostredie detí partnerky otca tak, že ich zveril do starostlivosti ich otca. Súd má preto za to, že rodičmi navrhnutá dohoda v časti zmeny výchovného prostredia tak, že mal. deti sa zveria do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená mal. deti zastupovať, spravovať ich majetok zodpovedá ich vyjadrenej vôli, záujmom a aj zákonným kritériám.

Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádza z kritérií uvedených v ust. § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, t. j. veku, odôvodnených potrieb mal. detí a možností, schopností, majetkových pomerov otca. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že mal. W. má 9,5 roka, je žiačkou 4. ročníka ZŠ, do ktorej chodí pešo, stravuje sa v nej za poplatok 25 Eur mesačne. V rámci školy navštevuje školský klub za mesačný poplatok 8 Eur. Maloletá nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť, toho času je už len sledovaná v kožnej ambulancii, s čím zvýšené výdavky nie sú. Mal. U. má 7 rokov, je žiakom 1. ročníka ZŠ, do ktorej chodí pešo, stravuje sa v škole za poplatok 25 Eur. V rámci školy navštevuje školský klub za mesačný poplatok 8 Eur. V rámci školy navštevuje neplatený basketbalový krúžok. Maloletý nemá žiadne platené krúžky, je sledovaný v kožnej ambulancii, s čím zvýšené výdavky nie sú. Otec mal. detí žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ich spoločným synom a toho času ešte s deťmi jeho partnerky. Otec mal. detí má 2 ďalšie vyživovacie povinnosti, je riadne zamestnaný, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1539,95 Eur, okrem toho je mu 1-krát ročne vyplácané odevné, naposledy v sume 355,10 Eur. Partnerka otca je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky, v mesiaci november, december 2014 jej bola preplatená dovolenka v sume 1000 Eur za každý mesiac zvlášť a v januári 2015 v sume 500 Eur. Súd po zohľadnení takto preukázaného veku, odôvodnených potrieb mal. detí a na strane otca jeho príjmu, dvoch ďalších vyživovacích povinností dospel k záveru, že rodičmi navrhnutá výška výživného na mal. W. v sume 110 Eur a mal. U. v sume 100 Eur mesačne zodpovedá vyššie uvedeným zákonným kritériám. Súd pri schvaľovaní rodičovskej dohody na strane otca prihliadol na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Súd na strane mal. detí zohľadnil ich právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov tak ako predpokladá ust. § 62 ods. 2, posledná veta Zákona o rodine a zároveň potrebu zachovania životného minima, na ktoré majú zásadne právo. Súd vo vzťahu k otcovi poznamenáva, že si musí byť vedomý, že v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné je pravidelné mesačné plnenie, z ktorého sa majú pokryť všetky pravidelné mesačné potreby mal. detí spojené s ich bývaním, ošatením, obutím, krytím športových, kultúrnych potrieb, osobnostným rozvojom ako aj nepravidelné mimoriadne výdavky. Súd však pri schvaľovaní rodičovskej dohody neopomenul, že aj matka má zákonnú vyživovaciu povinnosť k mal. deťom. Matka mal. detí je riadne zamestnaná, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 799,43

Eur, má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, žije v domácnosti s partnerom, ktorý je zamestnaný a dosahuje príjem vo výške 1230,01 Eur. V súvislosti s príjmom partnera matky súd uvádza, že ten nemá vyživovaciu povinnosť k mal. deťom matky, avšak má povinnosť podieľať sa na spoločných výdavkoch v ich domácnosti, čo podľa výpovede matky si aj plní. V tejto súvislosti súd však poznamenáva, že nemožno od matky spravodlivo požadovať, aby zabezpečovala starostlivosť o mal. deti, varila im, prala, žehlila, upratovala, chodila na rodičovské združenia, k lekárom a mal. deti v rovnakom rozsahu ako otec živila. Je preto práve povinnosťou otca podieľať sa na výžive mal. detí vo väčšom rozsahu. Súd je toho názoru, že dohodnuté výživné rodičmi je v schopnostiach, možnostiach otca uhrádzať bez ujmy vlastnej výživy a výživy jeho ďalších dvoch detí. Pokiaľ otec vo svojej výpovedi poukazoval na pôžičky, súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že výživné je prednostná pohľadávka. V čase, kedy otec bral na seba hypotekárny úver na rodinný dom, v ktorom žije, si musel byť vedomý svojej zákonnej vyživovacej povinnosti na mal. deti a preto nemal konať tak, aby prevzatím hypotekárneho úveru na seba ohrozil výživu detí, ktoré vzhľadom na svoj vek sú plne odkázané na výživu zo strany svojich rodičov.

Účelom úpravy styku oprávneného rodiča je jednak to, aby maloleté dieťa neprimerane silne pociťovalo absenciu rodiča vo svojej domácnosti a jednak, aby oprávnený rodič stratil akýkoľvek dosah na výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. Pri úprave samotného rozsahu styku oprávneného rodiča súd vychádza z okolností tak na strane mal. dieťaťa ako je jeho vek, zdravotný stav, plnenie školských, mimoškolských povinností a na strane oprávneného rodiča vytvorenie bytových, ekonomických, materiálnych, osobnostných podmienok pre stretávanie sa s mal. deťmi, jeho pracovnú dobu a zároveň vzájomná vzdialenosť medzi bydliskom mal. dieťaťa a rodiča. Rodičia mal. detí sa dohodli na rozsahu styku otca s mal. deťmi, ktorý zodpovedá vyššie uvedeným okolnostiam a preto súd aj v tejto časti rodičmi navrhnutú dohodu schválil. Súd má za to, že takto upravený rozsah styku otca s mal. deťmi zodpovedá aj prejavenej vôli detí byť v kontakte s otcom, umožní im naďalej udržiavať a upevňovať si citovú väzbu a vzťah s otcom, pocit spolupatričnosti a v konečnom dôsledku aj otcovi umožní tráviť s deťmi plnohodnotne čas tak, aby mali spoločné zážitky. Súd miesto preberania a odovzdávania si detí rodičmi upravil v zmysle rodičovskej dohody pred vchodom do obytného domu matky. Zároveň matke uložil povinnosť deti na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s mal. deťmi umožniť.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výchove mal. detí a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/135/2011-34 zo dňa 10. 10. 2011 a rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výžive mal. detí a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 34P/142/2012-29 zo dňa 04. 10. 2012.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.